

ANMELDELSE DANSK SOM ANDETSPROG 30. okt. 2018 | kl. 07:51

Solid påklædning til den nye - inspirerende gentænkning til den erfarne

Af: Lotte Svane Strange Petersen

I ny KvaN-udgivelse føres man gedigent og trygt rundt om basisundervisningen i dansk som andetsprog af nyankomne elever. Det er en af den slags bøger, der kan gøre en forskel for undervisningen allerede i morgen.

Fakta

Titel

Nyankomne elever i skolen

Pris

180 kroner plus forsendelse

Sider

153

Forlag

KvaN

Alt for ofte betragtes nyankomne elever med anden etnisk baggrund end dansk som ubeskrevne blade, når de starter i modtagelsesklasser eller andet skoletilbud i Danmark; som børn uden væsentligt sprogkendskab, særlige læsefærdigheder, ja, endda konkrete erfaringer. Sproget er så afgørende for måden, vi møder hinanden på både fagligt og socialt, at man kan komme til at tænke, at elever, der ikke taler dansk, intet kan. Men selvfølgelig kan og ved de nyankomne elever en masse - blot på andre sprog. Og at de har noget med sig, at der er viden, erfaringer og ikke mindst sproglige resurser til rådighed, er afgørende at huske, når man har med nyankomne flersprogede elever at gøre.

Dette er et af hovedbudskaberne, man sidder tilbage med, når man har læst de ni artikler i "Nyankomne elever i skolen - Sprogpædagogiske perspektiver på basisundervisning i dansk som andetsprog". Tidsskriftet er en af forlaget KvaN's særlige udgivelser og er redigeret og skrevet af erfarne forskere og (tidligere) undervisere inden for feltet dansk som andetsprog. Det tætte bånd mellem teoretisk indsigt og erfaret praksis er tydeligt.

En rød tråd gennem bogen er den såkaldte *fleksible flersprogethed* som didaktisk tilgang til undervisningen. Hvor man i den traditionelle sprogpædagogik ensidigt holder fokus på målsproget (dansk), inviteres i en fleksibel flersprogethedsforståelse alle elevens sproglige repertoarer med i undervisningen, så både målsproget og elevens samlede sproglige resurser udvikles og bevidstgøres. Der slås således et stort slag for, at modersmålet og andre sprog, som eleverne har kendskab til, inddrages i undervisningen og i udviklingen af elevens egne sprogtilgængelsesstrategier - både for at styrke sprogudviklingen og for at anerkende elevens levede sproglige erfaringer og påvirke synet på det at være flersproget.

Dette positive syn på flersprogethed og betoningen af, hvor essentielt det er for eleven at opleve sig anerkendt i læringsmiljøet og at have en positiv selvopfattelse som én, der kan lære, er væsentlige hovedpointer i flere af bogens artikler. På trods af forskellige skribenter og forskellige aspekter hænger artiklerne således fint sammen og kan læses fra ende til anden eller pluklæses alt efter fokus, temperament og tid.

I de første tre kapitler sættes scenen, og vi kommer tæt på elevgruppen og dens mangfoldighed og får præsenteret tanker om vigtigheden af at udnytte elevens sammensatte sproglige repertoire. Det er også her i kapitlet "Basisundervisning i dansk som andetsprog - hvad, hvorfor og hvordan", at de formelle rammer trækkes op, og snot og skæg skilles ad. Her præciseres klart og skarpt, hvem der - uanset diverse kommunale eksperimenter med såkaldt direkte integration - har ret til og krav på basisundervisning, hvorfor den er så sindssygt vigtig, og hvordan den adskiller sig fra den supplerende undervisning og det obligatoriske tema sproglig udvikling i alle fag. Dette kapitel bør være pligtlæsning for alle lærere, der underviser i basisdansk, og ikke mindst for deres ledere og øvrige visiterende og resursetildelende arbejdsrelationer.

De næste tre kapitler zoomer ind på praksis med fokus på håndtering af flersprogethed, læsning og forældreinddragelse i modtagelsesklassen. Herpå følger to kapitler om overgangen fra basis- til almenundervisning, hvor blandt andet det nye, gratis afdækningsmateriale fra Undervisningsministeriet præsenteres, og til slut rundes af med den inspirerende fortælling om to lærere og en pædagog, der sammen startede en modtagelsesklasse op, og om hvordan det lykkedes dem at komme fra "en vanskelig, ny opgave til velfungerende praksis".

Som mere end antydnet er denne indsigtsfulde, men lettilgængelige og praksisnære artikelsamling et must for alle, der tæt på eller indirekte har med nyankomne elever at gøre. Og underviserne på læreruddannelserne har fået en ekstra pind til deres litteraturliste.

Find Undervisningsministeriets gratis afdækningsredskab 'Hele vejen rundt om elevens sprog og resurser' her

Vandkunsten 12, 1467 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk